

Ústav germánských studií

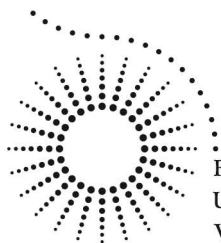
Posudek diplomové práce

Jméno studenta: Bc. Ivana Hrabalová
Název práce: *Identiteit en locatie in de roman over Zuid-Afrika*
Identita a lokace v románu o Jihoafrické republice
Identity and location in the novel about South Africa
Vedoucí práce: Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.
Oponent: drs. Albert Gielen

Diplomová práce Ivany Hrabalové splňuje formální i obsahové náležitosti; v práci nechybí žádná z nezbytných součástí. Rozsahem 80 normostran souvislého textu (bez Obsahu a Bibliografie) bohatě splňuje požadavky na diplomovou práci. Jazykem práce je nizozemština.

Po formální stránce nemám žádné významné připomínky. Práce obsahuje všechny nezbytné kapitoly včetně Abstraktu v nizozemštině, češtině a angličtině, Obsahu, Úvodu, Teoretické části, Praktické části, Závěru a Bibliografie. Studentka si dobře osvojila formální zvyklosti při psaní odborných prací (dělení a číslování kapitol a podkapitol, vyznačování odkazů a citací, poznámkový aparát, bibliografie). Typograficky je práce na dobré úrovni, studentka důsledně používá prostředky pro citování či kurzívu pro vyznačování názvů děl. Jako poněkud nejednotné se jeví střídání názvu románu *Kikoejoe* (originál v afrikánštině) a *Kikuyu* (překlad v nizozemštině). Teoretická část by se dala ještě vylepšit tím, že by studentka necitovala přes jiný zdroj, nýbrž přímo. V Bibliografii se třikrát vyskytuje Beller (2007): v tomto případě by bylo dobré rozlišit s pomocí písmen na Beller (2007a), Beller (2007b) a Beller (2007c).

Po jazykové stránce je práce na dobré úrovni. Slovní zásoba a stylistika je na nadstandardní úrovni, i když vadou na kráse zůstává poměrně velké množství dosti banálních pravopisných či gramatických chyb, jako jsou např. notoricky známé d/t chyby: např. „beschouwd“ místo „beschouwt“ (s. 15), „bestudeerd“ místo „bestudeert“ (s. 30), „beïnvloedt“ místo „beïnvloed“ (s. 11). Vyskytují se i chyby související s rodem podstatných

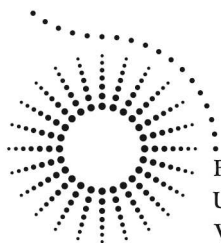
Ústav germánských studií

jmen: „Zuid-Afrika die (...)“ (s. 9), „de Europa“ (s. 19), „een belangrijke verschijnsel“ (s. 51). Ze syntaktických bych uvedla např. chybné použití spojky „toen“ (65), či chybný slovosled na více místech v textu, např. opakovaně ve větě „Zoals ik heb getoond“ (mj. na s. 68). Pečlivějším pročtením by se dalo zabránit případům, kdy zcela vypadne nějaké slovo ve větě (např. poslední věta na s. 69) nebo se vyskytují překlepy v citátech (např. na s. 71). Stylisticky a z hlediska slovní zásoby není téměř co vytknout (ale bylo by potřeba nahradit slovo „politiek“ za „politicus“, s. 70).

Studentka si vybrala téma, které přesahuje běžné mantinely nizozemské literatury, a zároveň při jeho zpracování mohla zúročit doposud nabyté jazykové schopnosti a znalosti z oboru literární vědy, historie i imagologie. Hlavním cílem bylo analyzovat vztah identity a lokace v literatuře psané v jazyce Afrikaans (afrikánštině), jazyce příbuzném nizozemštině.

V úvodní části zvláště oceňuji, že pisatelka jasně definuje cíle své práce a velmi přesně formuluje otázky, na které bude odpovídat. Z této části je zřejmé, že její výzkum proběhne ve dvou fázích a že některé obecné otázky zodpoví v teoretické části na základě studia odborné literatury, zatímco konkrétnější odpovědi bude hledat v praktické části při detailnějším rozboru románu *Kikoejoe* (1996) jihoafrického autora Etienna van Heerdena.

V teoretické části je zřejmé, že se dobře seznámila s relevantní literaturou z oboru literární teorie i cultural studies. Vzhledem k tomu, že se zabývá tzv. postkoloniální tematikou, kombinuje vhodně různé přístupy z poststrukturalistického období: postkoloniální kritiku reprezentace (Said), dekonstrukci (Derrida), imagologii (Leerssen, Beller, Van den Berg), hybriditu (Bhabha). V teoretické části občas také interpretuje střípky románů o Jižní Africe (jako třeba *Moenie kyk nie* H. van Woerdena). Zde ovšem není jasné, zda se jedná o její vlastní interpretace či jsou přejaty z odborné literatury. Pokud se jedná o vlastní interpretaci, jakou pozici zaujímají vzhledem k představovaným teoriím? Nebo se jedná o testování těch teorií? V tom případě ale není důsledné, že jsou tyto příklady jen někde, zatímco třeba Van Collerův popis žánru *plaasroman* (citovaný přes Kocha 2003) je automaticky přijat a dále jako dogma použit v praktické části. To je nápadné například pokud uvážíme, že Bhabhova teorie hybridity je studentkou „testována“ v praktické části. Proč jsou některé teorie studentkou aplikovány automaticky a některé „testovány“?

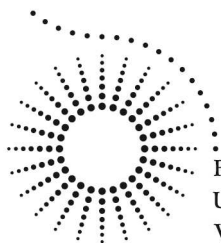
Ústav germánských studií

Někdy se také zdá, že některé závěry vznikají unáhleně, např. když již na str. 41 studentka vychází z tvrzení, že *plaas* (jihoafrická farma, sloužící v žánru jihoafrické venkovské prózy jako centrální prostředí) má v románu o Jihoafrické republice symbolickou funkci. Přitom o znacích žánru *plaasroman* mluví až v kapitole 2.3.5. To pochází z odborného zdroje, nebo je to poznatek na základě vlastní četby?

Při obhajobě by studentka mohla pohovořit ještě o následujících bodech:

1. Metoda. Práce vychází z literárních teorií z 2. poloviny 20. století a počátku 21. století, ale zároveň hledá konkrétní odpovědi kolem jihoafrického románu. Jde tedy více o testování těchto teorií na konkrétním korpusu, nebo má práce předložit konkrétní reprezentace týkající se identity a lokace v Jižní Africe? A je to vůbec možné, na jednom jediném románu, když se v práci běžně používá generické „de roman over Zuid-Afrika“?
2. Problematika jazyka. Jazyk je často určující pro kulturu, etnikum, národní literaturu... Afrikaans je jazyk Afrikánců („Afrikaner“), ale nejen jich, zároveň bílé obyvatelstvo v JAR mluví i anglicky. Často jsou rodiny dvou- i vícejazyčné. Studentka například, aniž by to rozlišovala, uvádí rozbory z anglicky psaných románů J. M. Coetzeeho (*Boyhood*, *Disgrace*). Z práce se může zdát, že otázka jazyka je mnohem méně významná než otázka lokace. Je tomu opravdu tak?
3. Synchronní vs. diachronní pohled. Román *Kikoejoe* byl napsán v 90. letech, ale odehrává se v 60. letech 20. století. Studentka analyzovala reprezentace vztahu identity a lokace, ale co je vlastně důležitější: změny, ke kterým docházelo v 60. letech, nebo fakt, že román vznikl až po pádu apartheidu, tedy s časovým odstupem? Jakým prizmatem se tedy díváme? Zde se může studentka vrátit k pojmu „zienswijze“, který uvedla v teoretické části o imagologii.

Celkově práce splňuje, co si studentka předsevzala, její strategii hodnotím jako dobrou a výsledky jako přínosné. Studentka si velmi dobře osvojila moderní literární teorie a prokázala, že je schopna je s velkou přemýšlivostí a samostatností aplikovat na konkrétní literární text.

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Ústav germánských studií

Celkově tedy tuto práci hodnotím pozitivně. Oceňuji volbu přínosného tématu, osobní zaujetí, samostatnost, dobrý výběr sekundárních zdrojů a práci s nimi.

Tuto bakalářskou práci tímto doporučuji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: výborně.

Mgr. Lucie Sedláčková, Ph.D.

Praha, 7.9.2015